

LTS: Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh là một phong trào rộng lớn, một việc làm thường xuyên, tự giác của các tầng lớp nhân dân, trong đó có đội ngũ công nhân và cán bộ công đoàn. Kỷ niệm 130 năm Ngày sinh của Người, Tạp chí LD&CD xin điểm lại đôi nét tâm lòng, tình cảm Bác dành cho công nhân, công đoàn và một số tấm gương tiêu biểu trong việc học tập và làm theo Bác.

BÁC HỒ VỚI CÔNG NHÂN, CÔNG ĐOÀN

Bác Hồ nói chuyện với công nhân ngành Đường sắt.

MINH HOÀNG

Từ một nhà yêu nước đến với chủ nghĩa Mác - Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận thức sâu sắc hơn ai hết vai trò, vị trí, sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân. Người cũng dành rất nhiều tâm huyết xây dựng tổ chức đại diện của những người lao động Việt Nam.

Bác Hồ với công nhân

Qua 30 năm bôn ba tìm đường cứu nước, ngay sau khi về nước và sáng lập Việt Nam Độc lập Đồng minh hội (gọi tắt là Việt Minh), ngày 11/10/1941, Bác đã viết bài thơ “Công nhân” in trên báo “Việt Nam Độc lập”, trong đó có những câu:

*“Thành ai đắp, lầu ai xây?
Tàu kia ai đóng, than đây ai sàng?
Bao nhiêu của cải kho tàng,
Ai đào bạc, ai luyện vàng mà nên?
Công nhân sức mạnh nghề quen,
Làm ra của cải cho thiên hạ nhờ”...*

Bác kiên trì từng bước động viên, vun đắp giai cấp công nhân Việt Nam, từ chỗ còn nhỏ bé, manh mún, đến lúc lớn mạnh, trưởng thành. Trong những năm đầu mới thành lập Đảng và trong kháng chiến chống Pháp, hoạt động công vận là một trong những lĩnh vực được Người hết sức quan tâm. Sau khi miền Bắc được giải phóng và bước vào công cuộc kiến thiết, hàng loạt nhà máy, xí nghiệp được xây dựng; giai cấp công nhân có bước phát triển nhảy vọt. Bác đã dành thời gian đi thăm rất nhiều nhà máy, xí nghiệp tìm hiểu đời sống, trao đổi với công nhân. Những bài nói của

Người với công nhân luôn giản dị, dễ hiểu, dễ nhớ mà vẫn chứa đựng những điều răn dạy lớn lao, sâu sắc.

Ngày 30/5/1957, thăm và nói chuyện với cán bộ công nhân Nhà máy Xi măng Hải Phòng, Bác nhấn mạnh vai trò làm chủ của người công nhân trong chế độ mới và trách nhiệm của họ đối với công cuộc kiến thiết: “Nhà máy Xi măng Hải Phòng trước đây là của thực dân. Bây giờ là của các cô, các chú. Người công nhân trước đây là người làm thuê cho tư bản. Bây giờ là người làm chủ đất nước. Đảng và Chính phủ rất thông cảm với khó khăn của nhà máy, những khó khăn của công nhân... Muốn khắc phục những khó khăn đó, phải chịu khó, chịu khổ. Ra sức lao động sản xuất để cải thiện đời sống. Công cuộc xây dựng lại đất nước ngày nay như đào một cái giếng uống nước, trồng một cái cây ăn quả. Người đào giếng thì phải chịu khát rồi mới có nước. Người trồng cây phải cố gắng vun trồng thì cây mới có quả”.

Tương tự, những người công nhân Nhà máy Xe lửa Gia Lâm, Nhà máy Cơ khí Hà Nội, Nhà máy Dệt Nam Định, Nhà máy Gang thép Thái Nguyên... còn mãi khắc ghi hình ảnh vị lãnh tụ vĩ đại như người cha hiền từ đến với những người con, người cháu trong

nhà. Bác quan tâm đến sản xuất, đồng thời tìm hiểu cận kề đời sống của công nhân. Bác cũng chỉ ra cuộc sống nghèo nàn, cơ cực mà chúng ta phải gánh chịu là hậu quả chính sách bóc lột dã man của thực dân Pháp; vì thế, công nhân phải vượt qua khó khăn, tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm: “Các cô, các chú mà cố gắng công tác, sản xuất thì rồi của cải gì cũng nhiều, cũng rẻ. Rẻ thì mới mua được nhiều và mới ấm no”.

Bác Hồ với tổ chức Công đoàn

Tiếp nhận ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin, tìm ra con đường cứu nước, cùng với quá trình giác ngộ, thức tỉnh giai cấp công nhân Việt Nam, Bác cũng quan tâm sâu sắc đến việc chuẩn bị cho sự ra đời của công đoàn, tổ chức đại diện của NLĐ. Không chỉ là người sáng lập và rèn luyện Đảng ta, Bác còn là người đặt cơ sở lý luận và thực tiễn cho việc thành lập và phát triển tổ chức Công đoàn Việt Nam - tổ chức đại diện cho lợi ích của giai cấp công nhân và nhân dân lao động Việt Nam.

Trong cuốn “Đường Kách mệnh”, Bác viết: “Tổ chức Công hội trước là để cho công nhân đi lại với nhau cho có cảm tình, hai là để nghiên cứu với nhau, ba là để sửa sang cách sinh hoạt của công nhân cho khác hơn bây giờ, bốn là để giữ gìn quyền lợi cho công nhân, năm là để giúp cho quốc dân, giúp cho thế giới”.

Đặc biệt, trong chuyên thăm và nói chuyện với cán bộ, giáo viên và học viên Trường cán bộ Công đoàn ngày 19/01/1957, Người nêu rõ 6 nhiệm vụ cơ bản của công đoàn, cán bộ công đoàn và cả trách nhiệm của người công nhân như sau:

“1. Đảng mình là Đảng của giai cấp vô sản. Đường lối chung là giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp. Giai cấp mà không có Đảng lãnh đạo thì không làm cách mạng được. Đảng mà không có giai cấp công nhân cũng không làm được gì. Đảng là đội tiên phong của giai cấp công nhân, đồng thời cũng là đội tiên phong của dân tộc. Bởi thế, công đoàn phải hiểu để giải thích cho công nhân hiểu: Công nhân không có sự lãnh đạo của Đảng thì không làm cách mạng thành công được. Vậy phải tuyên truyền sâu rộng chính sách chung của Đảng trong hàng ngũ giai cấp công nhân.

2. Công đoàn phải giáo dục cho công nhân về đạo đức vô sản, đạo đức cách mạng. Công nhân phải hiểu tương lai của công nhân và tương lai của xí nghiệp phải dính liền. Xí nghiệp có phát triển, tương lai của công nhân mới tiến lên. Công nhân phải hiểu lao động là vẻ vang. Bất cứ nghề gì, có ích cho nước nhà, cho nhân dân, cho giai cấp đều là vẻ vang. Bất cứ nấu bếp, quét nhà hay làm chủ tịch đều phải lao động cả, làm gì ích nước lợi dân là vẻ vang. Thi đua là phải làm cho tốt. Làm xấu mau hỏng, dùng không bền. Lại

phải nhiều mới đủ dùng. Phải làm nhanh và phải làm rẻ, không phí phạm thì giờ, nguyên vật liệu... Phải giữ gìn của công, chống tham ô lãng phí, phải bảo vệ kỷ luật lao động, phải thi đua làm tốt, nhiều, mau, rẻ. Hiện nay có hai khẩu hiệu: Tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm. Hai điều đó phải đi đôi, thiếu một là không được. Đảng, Nhà nước, Công đoàn phải luôn chú ý cải thiện đời sống cho công nhân nhưng phải dần dần, mỗi mùa một ít, mỗi năm một ít. Cải thiện sinh hoạt phải dựa trên cơ sở tăng gia sản xuất và thực hành tiết kiệm.

3. Công đoàn và cán bộ công đoàn phải học trước để hiểu biết khoa học. Như hồi xưa ta cho sét là ông thiên lôi, mưa là rồng phun nước, ốm là do ma làm. Như thế là phản khoa học. Nay ta hiểu khác, hiểu nguyên nhân rõ ràng. Con mắt ta nhìn xã hội cũng phải khoa học. Các tôn giáo theo duy tâm, còn giai cấp công nhân phải duy vật.

4. Nội bộ công nhân phải đoàn kết, nhà máy này phải đoàn kết với nhà máy khác, cán bộ công nhân miền Nam và miền Bắc phải đoàn kết. Ta kháng chiến thắng lợi cũng nhờ đoàn kết. Ta xây dựng nền hòa bình thắng lợi cũng nhờ đoàn kết. Ta đoàn kết nội bộ công nhân đồng thời củng cố sự liên minh của công nhân và nông dân là hai giai cấp lớn nhất, mạnh nhất.

5. Công đoàn và cán bộ công đoàn phải tìm cách này hay cách khác giải thích cho công nhân hiểu rõ tình hình trong nước và ngoài nước. Ví dụ có người hỏi củng cố miền Bắc là thế nào? Tranh thủ miền Nam là thế nào? Tại sao phải làm như vậy mới thống nhất được nước nhà? Phải giải thích cho họ hiểu. Nếu không họ sẽ hoang mang. Do được hiểu tình hình mà nâng cao tinh thần yêu nước của công nhân.

6. Công đoàn phải lãnh đạo, hướng dẫn công nhân. Lãnh đạo phải cụ thể, không quan liêu. Phải dân chủ bàn bạc với anh em công nhân. Phải kiểm tra. Làm mà không kiểm tra thì không biết kết quả ra sao, không hiểu sai lệch thế nào để kịp thời sửa chữa”.

Thấm nhuần lời dạy của Bác, công đoàn các cấp đã không ngừng đổi mới tổ chức và phương thức hoạt động, đẩy lên nhiều phong trào thi đua lao động sản xuất, tạo ra nhiều sản phẩm chất lượng cao góp phần làm giàu cho đất nước. Làm theo lời dạy của Bác, tổ chức Công đoàn Việt Nam không ngừng phát triển và trưởng thành, trở thành điểm tựa cho đông đảo công nhân, viên chức, lao động của cả nước; chỗ dựa tin cậy của Đảng và Nhà nước. □

Tài liệu tham khảo:

- Hồ Chí Minh, Toàn tập, Nxb CTQG, HN, 2000.
- congdoan.vn